

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВАТА
КАТЕДРА „ТЕЛЕВИЗИОННО, ТЕАТРАЛНО И
КИНОИЗКУСТВО“

Становище

От Професор Доктор Любомир Петров Гърбев –

Преподавател в Театрален колеж „Любен Гройс в гост-лектор в Катедра по „Куклен театър“ – НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ София. Член на научно жури на основание Заповед №1413 от 24.06.2026 на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград и решение на Факултетен съвет на Факултет по изкуствата (Протокол № от 17.06.2026 г.)

във връзка с провеждането на защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ по докторска програма „Кинознание, киноизкуство и телевизия“, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, област на висше образование 8. Изкуства на **Атанас Добрев Бончев**, Магистър филмова и телевизионна режисура, докторант в редовна форма на обучение в катедра „Телевизионно, театрално и киноизкуство“.

Кандидатът предлага в биографичната справка една респектираща творческа и прагматично насочена практика в театър, кино, телевизия и педагогическа дейност, оценена високо не само у нас, но и зад граница.

С особен принос и богата научна обоснованост е и представения дисертационния труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по Професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство /Кинознание, Киноизкуство и Телевизия/ - **„ИЗГРАЖДАНЕ НА ВИЗУАЛНИ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ ПО АКТЬОРСКО МАЙСТОРСТВО“**- с научен ръководител Доц. д-р Милена Анева. Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита от катедра „Телевизионно, театрално и киноизкуство“ към факултет „Факултет по изкуствата“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград проведено на 17.06.2026 година.

В общия обем от 227 страници са включени: Увод, 4 Глави, Заключение, Приноси, Публикации, Библиография с 105 заглавия на български, руски и английски език, 20 интернет източници, Филмография с 97 заглавия на филми и 9 пиеси. Текстът съдържа 5 илюстративни материала (нестатистически графики).

Мотивацията и основната цел, която си е поставил докторанта Атанас Бончев, е да се разгледат и анализират методите, подходите и основната терминология, използвани в екранните изкуства, които да бъдат интегрирани в обучението на актьорите с фокус развитие на визуалните им умения. Направен е и обширен анализ на различни техники и подходи от разнообразни школи и традиции в актьорската практика. Проучени и разгледани терминологии и концепции, които не са широко известни сред актьорите, но са от съществено значение за тяхното професионално развитие и културна компетентност. В този ред на породени от прочетеното мисли не мога да не подчертая и -

Научни приноси:

- Теоретично осмисляне и обосноваване на понятията „визуална грамотност“, „визуална компетентност“ и „визуални умения“ в контекста на комплексното обучение и професионалната подготовка на актьора и предвид съвременната културна ситуация, развитието на дигиталните технологии и новите медии;

- Направена е класификация на визуалните умения, адаптирана за нуждите на специализираното професионално обучение по актьорско майсторство;

- Разработена е теоретичната рамка и концепция за специализирано обучение и допълнителни тренинги на актьори за развитие на „визуална грамотност“, „визуална компетентност“ и „визуални умения“. /210-211 стр./

И съвсем аргументирано звучи заключение, което докторанта прави относно развитието на визуални умения в контекста на обучението по актьорското майсторство са педагогически необходими и постижими с оглед на успешната реализация на актьора в разширяващото се професионално поле и в съвременната културна ситуация. Визуалната подготовка на актьора не е периферна, а централна ос на 208 актьорското образование и обучение, която осигурява адекватност, органичност и въздействие на сценичния или филмов образ. В съвременния свят изграждането на визуалната култура и грамотност на актьорите е не просто

надстройка, а фундамент на качественото образование, но и гаранция за творческо и професионално развитие, без които студентът остава недостатъчно подготвен за предизвикателствата на съвременната културна ситуация, на екранните изкуства и медиите и лишен от пълния потенциал на своя артистичен инструментариум и възможности за успешна професионална реализация.

И в заключение на възложеното становище от относно участието ми в научното жури във връзка с провеждането на защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ искам да подчертая научно-приложни и приложни приноси до които автора аргументирано достига и в педагогическия процес, но и в личното участие в театралните и кино-телевизионните процеси:

- Разработен е теоретичен модел за придобиване на визуални умения и развитие на визуална компетентност от студенти по актьорско майсторство като необходима нова ключова компетентност в епохата на дигиталните технологии и медии, ко ето може да послужи за основа на академични курсове, надграждащи обучителни курсове и тренингови модули;

- Разработена е система от практически упражнения за обучение на студенти по актьорско майсторство с фокус развитие на различни визуални умения за пълно ценна работа в различни аудио-визуални изкуства и медии;

- Разработен е корпус от жанрови лаборатории, като допълнение към практическата подготовка на студенти по актьорско майсторство за работа в различни визуални стилове (драма, комедия, трилър др.), приложими както в академична среда, така и за надграждане на актьорски компетенции.

Считам, че предложеният ми за становище дисертационен труд „ИЗГРАЖДАНЕ НА ВИЗУАЛНИ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ ПО АКТЬОРСКО МАЙСТОРСТВО“ отговаря на всички изисквания за научно-теоретичен, актуален и приложим труд и препоръчвам на уважаемото жури да се присъди на кандидата Атанас Добрев Бончев, образователната и научна степен „Доктор“. Гласувам с категорично „ДА“!

Професор Д-р Любомир Петров Гърбев

Opinion

By Professor Doctor Lyubomir Petrov Garbev –

Lecturer at the Theater College "Lyuben Groys" as a guest lecturer at the Department of "Puppet Theater" - NATFA "Kr. Sarafov" Sofia. Member of the scientific jury on the basis of Order No. 1413 of 24.06.2026 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad and a decision of the Faculty Council of the Faculty of Arts (Protocol No. of 17.06.2026) in connection with the conduct of the defense of a dissertation for the award of the ONS "Doctor" in the doctoral program "Cinema Studies, Cinematography and Television", professional field 8.4. Theater and Film Art, field of higher education 8. Arts of **Atanas Dobrev Bonchev**, Master of Film and Television Directing, full-time doctoral student in the Department of Television, Theater and Cinematography.

The candidate offers in the biographical statement a respectable creative and pragmatically oriented practice in theater, cinema, television and pedagogical activity, highly appreciated not only in our country, but also abroad.

Of particular contribution and rich scientific validity is the presented dissertation work for the award of the educational and scientific degree " **Doctor** " in Professional Field 8.4. Theater and Film Arts /Cinema Studies, Film Art and Television/ - " **BUILDING VISUAL SKILLS OF STUDENTS IN ACTING MASTERY**" - with SCIENTIFIC SUPERVISOR Assoc. Prof. Dr. Milena Aneva. The dissertation was discussed and proposed for defense by the Department of Television, Theater and Cinema Arts at the Faculty of Arts of the Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, held on June 17, 2026.

The total volume of 227 pages includes: Introduction, 4 Chapters, Conclusion, Contributions, Publications, Bibliography with 105 titles in Bulgarian, Russian and English, 20 Internet sources, Filmography with 97 film titles and 9 plays. The text contains 5 illustrative materials (non-statistical graphs).

The motivation and main goal that doctoral student Atanas Bonchev has set for himself is to examine and analyze the methods, approaches and basic terminology used in screen arts, which can be integrated into the training of actors with a focus on developing their visual skills. An extensive analysis of various techniques and approaches from various schools and traditions in acting practice has also been made. Terminologies and concepts that are not widely

known among actors, but are essential for their professional development and cultural competence, have been studied and examined. In this order of thoughts generated by the reading, I cannot help but emphasize -

Scientific contributions:

- Theoretical understanding and justification of the concepts of "visual literacy", "visual competence" and "visual skills" in the context of the actor's comprehensive education and professional training and taking into account the contemporary cultural situation, the development of digital technologies and new media;

- A classification of visual skills has been developed, adapted to the needs of specialized professional training in acting;

- The theoretical framework and concept for specialized education and additional training of actors for the development of "visual literacy", "visual competence" and "visual skills" has been developed. /210-211 pp./

And the conclusion that the doctoral student makes regarding the development of visual skills in the context of acting training is pedagogically necessary and achievable in view of the actor's successful realization in the expanding professional field and in the contemporary cultural situation sounds quite reasonable. The actor's visual training is not peripheral, but the central axis of 208 actor education and training, which ensures adequacy, organicity and impact of the stage or film image. In the contemporary world, the development of the visual culture and literacy of actors is not just a superstructure, but a foundation of quality education, but also a guarantee of creative and professional development, without which the student remains insufficiently prepared for the challenges of the contemporary cultural situation, of the screen arts and the media and deprived of the full potential of his artistic tools and opportunities for successful professional realization.

And in conclusion to the assigned opinion regarding my participation in the scientific jury in connection with the defense of a dissertation for the award of the ONS "Doctor", I would like to emphasize the scientific and applied contributions that the author reasonably achieves both in the pedagogical process, but also in his personal participation in the theatrical and film and television processes:

- A theoretical model has been developed for the acquisition of visual skills and the development of visual competence by acting students as a necessary new key competence in the era of digital technologies and media,

which can serve as the basis for academic courses, building upon training courses and training modules;

- A system of practical exercises has been developed for training acting students with a focus on developing various visual skills for full-fledged work in various audio-visual arts and media;

- A corpus of genre laboratories has been developed as a complement to the practical training of acting students for working in various visual styles (drama, comedy, thriller, etc.), applicable both in an academic environment and for upgrading acting competencies.

I believe that my proposed dissertation work "BUILDING VISUAL SKILLS OF ACTING STUDENTS" meets all the requirements for a scientific-theoretical, current and applicable work and I recommend to the esteemed jury to award it to candidate Atanas Dobrev Bonchev , the educational and scientific degree "Doctor". I vote with a categorical "YES"!

Professor Dr. Lyubomir Petrov Garbev